

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/756,Miedzynarodowa-konferencja-naukowa-Kryzisy-systemu-komunistycznego-1953-1981-Wars.html>
05.05.2024, 18:46

Międzynarodowa konferencja naukowa „Kryzysy systemu komunistycznego 1953-1981” - Warszawa, 20-21 października 2006 r.

W związku z przypadającą w tym roku 50. rocznicą wydarzeń 1956 roku w Polsce i na Węgrzech Instytut Pamięci Narodowej, Instytut Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk, Urząd Pełnomocnika Rządu Federalnego ds. Dokumentów Służby Bezpieczeństwa byłej NRD (Niemcy) i Fundacja Badania Dyktatury SED (Niemcy) organizują w Warszawie w dniach 20-21 października 2006 r. międzynarodową konferencję naukową „Kryzysy systemu komunistycznego 1953-1981”.

Celem konferencji jest ukazanie wydarzeń 1956 r. w szerszej perspektywie innych kryzysów systemu komunistycznego poczynając od masowych protestów w NRD w 1953 r. a kończąc na kryzysie lat osiemdziesiątych w Polsce. Konferencja ma również na celu przedstawienie najnowszego stanu badań nad kryzysami systemu komunistycznego, wymianę doświadczeń i nawiązanie ścisłej współpracy między instytucjami i osobami zajmującymi się tą tematyką, jak również popularyzację wiedzy na ten temat w europejskiej opinii publicznej.

Obrady będą prowadzone w języku polskim, niemieckim i angielskim (tłumaczenie symultaniczne).

Konferencji towarzyszyć będzie projekcja filmów dokumentalnych pokazujących kryzysy 1956 r. w Polsce i na Węgrzech oraz wystawa poświęcona „polskim miesiącom” z lat 1956-1981.

Wszystkie imprezy (sesje, dyskusje panelowe, wystawa, pokaz filmów) będą otwarte dla publiczności. Wstęp wolny.

Serdecznie zapraszamy.

Informacje dodatkowe: Anna Piekarska, tel. +48.22.581.89.18, anna.piekarska@ipn.gov.pl

Aktualne informacje na temat konferencji: www.ipn.gov.pl

Program

20 października 2006 r. (piątek)

9.00-10.30 – Uroczyste otwarcie obrad, wykład otwierający – dr László Borhi (Węgry, Instytut Historii, Węgierska Akademia Nauk), Rok 1956 w polityce światowej

10.30-13.00 – Sesja „Komunizm w 1956 roku – pomiędzy Wschodem a Zachodem”
Prowadzenie – prof. Christoph Klessmann (Niemcy, Universität Potsdam)

•

prof. Alexander Vatlin (Rosja, Lomonosow Moscow State University), Rok 1956 – perspektywa sowiecka

▪

dr Andrei Lankov (Australia, Australian National University), Korea 1956 – klęska destalinizacji

▪

dr Muriel Blaive (Francja, Francuskie Centrum Badań Społecznych, CEFRES), Czechosłowacja 1956 – zmrożona odwilż

▪

prof. Chen Jian (USA, Cornell University), Chiny wobec wydarzeń 1956 roku

▪

PD dr Thomas Großbölting (Niemcy, Urząd Pełnomocnika Rządu Federalnego ds. Dokumentów Służby Bezpieczeństwa byłej NRD), Partie komunistyczne Francji i Włoch wobec kryzysu 1956 roku

13.00–15.00 – Przerwa

15.00–17.00 – Dyskusja panelowa „Dlaczego system komunistyczny nie upadł w 1956 roku”

▪

Prowadzenie – dr Jiri Pernes (Czechy, Instytut Historii Najnowszej, Akademia Nauk Republiki Czeskiej)

▪

Uczestnicy: dr hab. Paweł Machcewicz (Polska, Instytut Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk), dr Christian F. Ostermann (USA, Cold War International History Project), János Tischler (Węgry, Instytut Historii Rewolucji Węgierskiej 1956 roku), prof. Charles Gati (USA, School of Advanced International Studies, Johns Hopkins University)

17.00–17.15 – Przerwa na kawę

17.15–19.15 – Prezentacja filmów dokumentalnych poświęconych kryzysom systemu komunistycznego w 1956 r. w Polsce i na Węgrzech

21 października 2006 r. (sobota)

9.00-10.45 – Sesja „Przyczyny kryzysów systemu komunistycznego”

Prowadzenie – dr Krzysztof Persak (Polska, Instytut Pamięci Narodowej)

- Attila Szakolczai (Węgry, Instytut Historii Rewolucji Węgierskiej 1956 roku),
Geneza Rewolucji Węgierskiej 1956 roku
- dr Oldřich Tůma (Czechy, Instytut Historii Najnowszej, Akademia Nauk Republiki
Czeskiej), Przyczyny reform Praskiej Wiosny
- prof. Janusz Kaliński (Polska, Szkoła Główna Handlowa), Ekonomiczny aspekt
kryzysów systemu komunistycznego w Polsce 1956–1980

10.45-11.00 – Przerwa na kawę

11.00-13.30 – Sesja „Aparat władzy i społeczeństwa wobec kryzysów w krajach bloku
sowieckiego”

Prowadzenie – PD dr Thomas Großbölting (Niemcy, Urząd Pełnomocnika Rządu Federalnego
ds. Dokumentów Służby Bezpieczeństwa byłej NRD)

- dr Roger Engelmann (Niemcy, Urząd Pełnomocnika Rządu Federalnego ds.
Dokumentów Służby Bezpieczeństwa byłej NRD), Kryzysy 1956 roku jako lekcja
dla władz NRD
- prof. Mihai Retegan (Rumunia, Uniwersytet w Bukareszcie), Rumunia wobec
Praskiej Wiosny
- prof. Manfred Wilke (Niemcy, Freie Universität), NRD wobec Praskiej Wiosny i
kryzysu w Polsce 1980/1981
- dr Łukasz Kamiński (Polska, Instytut Pamięci Narodowej), Władze PRL i
społeczeństwo polskie wobec kryzysów 1953, 1956 i 1968 roku
- prof. Jane Curry (USA, Santa Clara University), Polskie elity wobec kryzysów
systemu komunistycznego

13.30-15.30 – Przerwa

15.30-17.15 – Sesja „Następstwa kryzysów systemu komunistycznego”

Prowadzenie – dr hab. Jan Żaryn (Polska, Instytut Pamięci Narodowej)

▪

dr Ilko-Sasha Kowalczyk (Niemcy, Urząd Pełnomocnika Rządu Federalnego ds. Dokumentów Służby Bezpieczeństwa byłej NRD), Reorientacja polityki SED w następstwie powstania 1953 roku

▪

prof. György Péteri (Norwegia, Norwegian University of Science & Technology), Władza a nauki społeczne w realnym socjalizmie. Kryzysy i odbudowa na Węgrzech w latach 1953-1968

▪

dr hab. Antoni Dudek (Polska, Instytut Pamięci Narodowej), Kryzys systemu komunistycznego w Polsce lat osiemdziesiątych

17.15-17.30 – Przerwa na kawę

17.30-19.30 – Dyskusja panelowa „Kryzysy – osłabienie czy wzmocnienie systemu komunistycznego”

▪

Prowadzenie – prof. Andrzej Paczkowski (Polska, Instytut Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk)

▪

Uczestnicy: prof. Vladimir Tismaneanu (USA, University of Maryland), prof. Jerzy Eisler (Polska, Instytut Pamięci Narodowej), dr Petr Blažek (Czechy, Instytut Historii Najnowszej, Akademia Nauk Republiki Czeskiej), prof. Christoph Klessmann (Niemcy, Universität Potsdam)